

Na temelju članka 8. Zakona o Hrvatskom Crvenom križu („Narodne novine“, broj 71/10 i 136/20) i članka 39. Statuta Hrvatskog Crvenog križa („Narodne novine“, broj 56/16 i 45/23), Skupština Hrvatskog Crvenog križa na 9. (izvanrednoj) sjednici 23. saziva održanoj dana 14. prosinca 2023. donosi

PRAVILNIK SLUŽBE SPAŠAVANJA ŽIVOTA NA VODI I EKOLOŠKE ZAŠTITE PRIOBALJA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Pravilnikom Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja (dalje u tekstu: Pravilnik) uređuje ustrojstvo, djelokrug i način rada Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja Hrvatskog Crvenog križa (dalje u tekstu: Služba spašavanja života na vodi).

(2) Izrazi u ovom Pravilniku koji imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) Hrvatski Crveni križ je član Međunarodne federacije spašavanja života na vodi (International Life Saving Federation – ILS) i u svom djelovanju prihvaća i primjenjuje smjernice i odluke Skupštine ILS-e.

(2) Rad Službe spašavanja života na vodi predstavlja javnu ovlast Hrvatskog Crvenog križa na temelju Zakona o Hrvatskom Crvenom križu i Statuta Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 3.

Cilj Službe spašavanja života na vodi je, u suradnji s tijelima državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, te javnih službi, doprinijeti povećanju sigurnosti na kupalištima i općenito vodenim i priobalnim površinama, te unapređenju ekološke zaštite priobalja i okoliša na području Republike Hrvatske.

2. USTROJSTVO SLUŽBE SPAŠAVANJA ŽIVOTA NA VODI

Članak 4.

Služba spašavanja života na vodi organizira se na razini Nacionalnog društva i regionalnih centara.

Članak 5.

Poslove Službe spašavanja života na vodi na razini Nacionalnog društva izvršavaju radnici Hrvatskog Crvenog križa sukladno internom aktu kojim se regulira sistematizacija radnih mjesta Hrvatskog Crvenog križa, a u regionalnim centrima regionalni koordinatori koji su radnici Hrvatskog Crvenog križa ili društva Hrvatskog Crvenog križa (u daljnjem tekstu DHCK).

Članak 6.

(1) Regionalni centri pokrivaju područje jedne ili više županija.

(2) Osniva se 7 regionalnih centara:

1. Regionalni centar Istra, sa sjedištem u Pazinu, za Istarsku županiju,
2. Regionalni centar Primorje i Lika, sa sjedištem u Rijeci, za Primorsko-goransku i Ličko-senjsku županiju,

3. Regionalni centar Centralna Hrvatska, sa sjedištem u Zagrebu, za Grad Zagreb, Zagrebačku, Karlovačku, Sisačko-moslavačku, Krapinsko-zagorsku, Varaždinsku, Međimursku, Bjelovarsku bilogorsku županiju i Koprivničko-križevačku županiju,
 4. Regionalni centar Slavonija, sa sjedištem u Osijeku, za Osječko-baranjsku, Požeško-slavonsku, Virovitičko-podravsku, Vukovarsko-srijemsku i Brodsko-posavsku županiju,
 5. Regionalni centar sjeverna Dalmacija, sa sjedištem u Zadru, za Zadarsku županiju,
 6. Regionalni centar srednja Dalmacija, sa sjedištem u Splitu, za Šibensko-kninsku i Splitsko-dalmatinsku županiju te
 7. Regionalni centar južna Dalmacija sa sjedištem u Dubrovniku, za Dubrovačko-neretvansku županiju.
- (3) Regionalni koordinatori djeluju u DHCK, a za svoj rad u dijelu poslova koje financira Hrvatski Crveni križ za Službu spašavanja života na vodi i ekološku zaštitu priobalja odgovorni su voditelju Službe spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja.
- (4) Regionalni koordinatori u provođenju programskih aktivnosti surađuju sa tijelima javne vlasti, upraviteljima kupališta, DHCK i ostalim subjektima na području na kojem djeluju.

Članak 7.

- (1) U sklopu rada Službe spašavanja života na vodi osniva se savjetodavno-stručno tijelo, Zbor instruktora, kojeg čine instruktori iz područja spašavanja, prve pomoći i ekološke zaštite priobalja, a koje imenuje izvršni predsjednik Hrvatskog Crvenog križa na razdoblje od četiri godine.
- (2) Zbor instruktora se sastaje najmanje jedanput godišnje i predlaže aktivnosti, programe osposobljavanja i osnivanje radnih skupina.
- (3) Zbor instruktora ima predsjednika, zamjenika predsjednika i tajnika koje biraju članovi na početku svakog razdoblja od četiri godine.
- (4) Na prijedlog Zbora instruktora, voditelj Službe spašavanja života na vodi donosi Pravila rada Zbora instruktora.

Članak 8.

- (1) Logo Službe spašavanja života na vodi sastoji se od:
- naziva «HRVATSKI CRVENI KRIŽ» otisnutog plavom bojom, koji je postavljen kružno oko znaka crvenog križa obrubljenog bijelim rubom,
 - donji dio kruga je otvoren i povezan sa tri valovite crte otisnute plavom bojom,
 - ispod valovitih crta stoji naziv «Služba spašavanja života na vodi» otisnut plavom bojom.
- (2) Grafički prikaz loga je sastavni dio ovoga Pravilnika i nalazi se u Prilogu I.

Članak 9.

- (1) Radnu odjeću spasioca čine:
- kratke hlače crvene boje,
 - majica kratkih rukava žute boje na čijem se prednjem dijelu nalazi logo Službe spašavanja života na vodi, a na poledini iz daljine uočljiv natpis «SPASILAČKA SLUŽBA» otisnut crvenom bojom,
 - kapa sa štitnikom, crvene boje, na kojoj je s prednje strane istaknut logo Službe spašavanja života na vodi,
 - okopojasna torbica crvene boje, na kojoj je istaknut logo Službe spašavanja života na vodi.
- (2) Propisanu radnu odjeću imaju pravo nositi samo spasioci koji su završili tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica u Hrvatskom Crvenom križu.

Članak 10.

- (1) Na radnoj odjeći spasioca logo Službe spašavanja života na vodi obvezno se ističe:
- na prednjoj lijevoj strani majice,
 - na prednjoj lijevoj strani kratkih hlača,

- na prednjoj strani kape,
 - na okopojasnoj torbici.
- (2) Logo je istaknut i na zastavi Službe spašavanja života na vodi.
- (3) Logo se može istaknuti i na ostaloj opremi Službe spašavanja života na vodi.

3. DJELOKRUG RADA SLUŽBE SPAŠAVANJA ŽIVOTA NA VODI

Članak 11.

Služba spašavanja života na vodi provodi sljedeće zadatke:

- izrađuje planove i provodi programe osposobljavanja,
- provodi obnovu znanja i praktičnih vještina spasilaca/spasiteljica,
- vodi bazu podataka osposobljenih spasilaca/spasiteljica, instruktora i voditelja spasilačkih postaja,
- provodi postupak procjene rizika na kupalištima,
- provodi aktivnosti vezane za prevenciju nesreća na vodi,
- koordinira rad spasilačkih klubova,
- organizira spasilačka natjecanja jednom u dvije godine,
- djeluje u kriznim situacijama,
- obavlja i ostale poslove sukladno internom aktu kojim se uređuje sistematizacija radnih mjesta u Hrvatskom Crvenom križu.

4. NAČIN RADA SLUŽBE SPAŠAVANJA ŽIVOTA NA VODI

Članak 12.

Programi osposobljavanja provode se kroz sljedeće tečajevе:

- tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica na otvorenim vodama,
- tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica na bazenima,
- tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima,
- tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica za traganje i spašavanje na moru,
- tečaj za osposobljavanje voditelja/voditeljica spasilačke postaje,
- tečaj za osposobljavanje instruktora/instruktorica spašavanja,
- tečaj za operatera plovila za spašavanje na vodi „RescueRunner“,
- tečaj za osposobljavanje članova posade na plovilima za spašavanje,
- tečaj za djelovanje u poplavljenim područjima.

Članak 13.

Tečaju za osposobljavanje na otvorenim vodama i bazenima mogu pristupiti kandidati koji ispunjavaju sljedeće uvjete:

- imaju najmanje 18 godina,
- završili su srednju školu ili su upisali završni razred srednje škole,
- zdravstveno su sposobni što dokazuju uvjerenjem o zdravstvenoj sposobnosti,
- znaju plivati kraul i prsnim stilom,
- mogu isplivati 400 metara za manje od 8 minuta,
- mogu roniti 25 metara u daljinu.

Članak 14.

(1) Tečaj za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica na otvorenim vodama i bazenima sastoji se od teoretskog i praktičnog dijela, a obuhvaća tri područja: spašavanje, prvu pomoć i ekologiju.

(2) Osnove spašavanja, prve pomoći i ekologije kandidati slušaju u obliku predavanja.

- (3) Praktični dio se sastoji od treninga plivanja, vježbi tehnike spašavanja na bazenu, simulacije praktičnog rada na kupalištu, kondicijskih treninga plivanja i praktičnog dijela prve pomoći.
- (4) Nakon tečaja kandidati pristupaju ispitu koji se sastoji od pismenog i praktičnog dijela.
- (5) Ispitu može pristupiti kandidat koji je odslušao sva predavanja, izveo vježbe i simulacije.

Članak 15.

- (1) Temeljem položenog ispita spasiocu se izdaje Uvjerenje o osposobljenosti kojim dokazuje da je osposobljen za rad u spasilačkoj postaji na otvorenim vodama (morskim i jezerskim kupalištima) ili bazenima, za poslove spašavanja osoba iz vode, za nadzor kupališta i prevenciju nesreća, rad u spasilačkom limu i pružanje prve pomoći.
- (2) Spasilac/spasiteljica je dužan svake dvije godine pristupiti provjeri znanja i vještina radi produljenja Uvjerenja o osposobljenosti.
- (3) Pravo pristupa produljenju Uvjerenja o osposobljenosti imaju spasioci/spasiteljice strani državljani sa važećim ekvivalentnim Uvjerenjima o osposobljenosti izdanim po programu koji je verificiran od strane Međunarodne federacije spašavanja života na vodi (International Life Saving Federation – ILS).
- (4) Obrazac Uvjerenja o osposobljenosti je sastavni dio ovoga Pravilnika i nalazi se u Prilogu II.

Članak 16.

- (1) Tečaju za osposobljavanje spasilaca/spasiteljica za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima može pristupiti spasilac/spasiteljica koji ima položen tečaj za spasioca/spasiteljicu na bazenima i otvorenim vodama.
- (2) Tečaju za osposobljavanje spasilaca/spasilaca za traganje i spašavanje na moru može pristupiti spasilac/spasiteljica koji ima položen tečaj za spasioca/spasiteljicu za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima.
- (3) Tečaju za osposobljavanje voditelja/voditeljice spasilačke postaje može pristupiti spasilac/spasiteljica koji ima položen tečaj za spasioca/spasiteljicu na otvorenim vodama i 2 godine iskustva u radu u spasilačkoj postaji.
- (4) Tečaju za osposobljavanje instruktora/instruktorice spašavanja može pristupiti spasilac/spasiteljica koji ima položen tečaj za spasioca/spasiteljicu na otvorenim vodama, 2 godine iskustva u radu u spasilačkoj postaji i navršene 24 godine života.
- (5) Tečaju za operatera plovila za spašavanje na vodi „RescueRunner“ može pristupiti spasilac/spasiteljica koji ima položen tečaj za spasioca/spasiteljicu na vodi u otežanim uvjetima i dozvolu voditelja brodice B kategorije.
- (6) Tečaju za djelovanje u poplavljenim područjima mogu pristupiti pripadnici interventnih timova Hrvatskog Crvenog križa.
- (7) Tečaju za osposobljavanje članova posade na plovilima za spašavanje mogu pristupiti kandidati koji imaju najmanje 18 godina, završenu srednju školu, uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti i mogu kontinuirano plivati 100 metara slobodnim stilom.
- (8) Tečajevi za osposobljavanje provode se sukladno internom aktu kojim su propisane edukacije Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 17.

- (1) Spasioci kojima je izdano Uvjerenje o osposobljenosti dužni su prihvatiti i ponašati se sukladno odredbama Etičkog kodeksa Hrvatskog Crvenog križa kao i sljedećim pravilima:
 1. Spasilac/spasiteljica je dužan/dužna savjesno i odgovorno obavljati spasilačke dužnosti;
 2. Spasilac/spasiteljica je dužan/dužna tijekom radnog vremena koristiti propisanu radnu odjeću (žutu majicu i kratke crvene hlače s oznakom Hrvatskog Crvenog križa);
 3. Spasilac/spasiteljica za vrijeme radnog vremena ne smije konzumirati alkoholna pića i opojna sredstva;

4. Spasilac/spasiteljica se ne smije koristiti neprihvatljivim oblicima komunikacije kao što su prijetnje, uvrede, napadi i slično, odnosno postupcima koji izazivaju netrpeljivost, nesigurnost i omalovažavanje pojedinca;
 5. Spasilac/spasiteljica je dužan zaduženu spasilačku opremu koristiti isključivo u radno vrijeme i čuvati je pažnjom dobrog domaćina.
- (2) Ponašanje protivno ovim odredbama povlači za sobom uskraćivanje mogućnosti pristupa obnovi Uvjerenja o osposobljenosti, o čemu odluku donosi izvršni predsjednik na prijedlog Zbora instruktora.

Članak 18.

- (1) Služba spašavanja života na vodi provodi postupak procjene rizika na kupalištu.
- (2) Procjena rizika na kupalištu je postupak kojim se vrši pregled zadanog područja kupališta, definiraju moguće opasnosti, procjenjuje razina rizika i predlažu rješenja za smanjivanje razine rizika ili potpuno uklanjanje opasnosti.
- (3) Procjena rizika vrši se na zahtjev i trošak upravitelja/koncesionara kupališta.
- (4) Postupak procjene rizika na kupalištu provodi se prema Pravilima o provođenju procjene rizika na kupalištu koje donosi izvršni predsjednik na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi.
- (5) Procjenu rizika provode ovlašteni procjenitelji Službe spašavanja života na vodi koje na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi imenuje izvršni predsjednik.

Članak 19.

- (1) Organiziranje spasilačke službe na kupalištu provodi se u obliku spasilačkih postaja koje su organizacijski okvir za rad spasilačke službe, a ustrojavaju se sukladno Pravilima i standardima rada spasilačkih postaja na kupalištima.
- (2) Pravila i standarde rada spasilačkih postaja na kupalištima donosi izvršni predsjednik na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi.

Članak 20.

- (1) Nacionalni centar za spašavanje na vodi je središnje mjesto za koordinaciju aktivnosti djelovanja u kriznim situacijama povezanim s vodom.
- (2) Nacionalni centar za spašavanje na vodi smješten je u Nacionalnom logističkom centru Hrvatskog Crvenog križa u Zagrebu.

Članak 21.

- (1) Specijalistički interventni tim Hrvatskog Crvenog križa za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima (u daljnjem tekstu: SITOU HCK) temeljni je organizacijski oblik interventnog tima za spašavanje iz vode u kriznim situacijama Hrvatskog Crvenog križa.
- (2) Djelokrug rada SITOU HCK u kriznim situacijama na vodi je spašavanje i izvlačenje unesrećenih osoba iz poplavnih voda, dostava humanitarne pomoći ugroženom stanovništvu, evakuacija stanovništva iz poplavljenih kuća, obilazak naselja odsječenih visokim vodostajem i provjera kućanstva, traganje i spašavanje za nestalim osobama na moru, te asistencija i podrška drugim službama u traganju i spašavanju na vodama.
- (3) Pripadnik SITOU HCK mora biti osposobljen za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima što dokazuje Uvjerenjem o osposobljenosti za spašavanje na vodi u otežanim uvjetima Hrvatskog Crvenog križa.

Članak 22.

- (1) Služba spašavanja života na vodi predlaže i potiče osnivanje spasilačkih klubova pri DHCK.
- (2) Spasilački klub DHCK okuplja osposobljene spasioce s ciljem njihova uključivanja u SITOU HCK te promicanja i provedbe programskih aktivnosti.

(3) Regionalni koordinatori koordiniraju rad spasilačkih klubova DHCK na svom području djelovanja.

Članak 23.

Služba spašavanja života na vodi, provodi projekte, za ispunjavanje slijedećih ciljeva:

- poboljšanja sustava sigurnosnih mjera na uređenim kupalištima,
- prevencije nesreća na/u vodi,
- usvajanja znanja o postupcima spašavanja na vodi i pružanju prve pomoći,
- promicanja važnosti „plivačke pismenosti“ građana,
- promicanja odgovornog i sigurnog ponašanja na svim vodenim površinama,
- osvješćivanja javnosti o potrebama zaštite prirode i njezinom očuvanju,
- poticanja aktivnog pristupa u očuvanju i zaštiti okoliša,
- sigurnog i odgovornog ponašanja na moru te
- ostalih ciljeva u skladu s ostvarivanjem javne ovlasti.

Članak 24.

Služba spašavanja života na vodi potiče razvoj spasilačkog sporta i u tom cilju organizira natjecanja spasilaca/spasiteljica, priprema i vodi natjecateljski tim za međunarodna natjecanja, primjenjujući pravila i standarde iz priručnika za natjecanja spasilaca/spasiteljica kojega je donijela Međunarodna federacija spašavanja života na vodi.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Na prijedlog voditelja Službe spašavanja života na vodi izvršni predsjednik donijeti će:

1. Pravila o provođenju procjene rizika na kupalištu, iz članka 18. ovog Pravilnika, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika,
2. Pravila i standardi rada spasilačkih postaja na kupalištima, iz članka 19. ovog Pravilnika, u roku 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Članak 26.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o službi spašavanja života na vodi i ekološke zaštite priobalja od dana 9. svibnja 2019., URBROJ: 1000077-01-4-28-19/02.

Članak 27.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu nakon proteka roka od 8 dana od dana objave na Oglasnoj ploči HCK.

U Zagrebu, 14. prosinca 2023.

KLASA: 230-03/23-11/11

URBROJ: 101-03-23-01

Ovaj Pravilnik objavljen je na Oglasnu ploču HCK dana 21.12.2023. te je stupio na snagu dana

21.12.2023.

Služba spašavanja života na vodi

Prilog II.

Član Međunarodne federacije za spašavanje života (ILS)

AVANIS

o osposobljenosti kojim se potvrđuje
da je

uspješno zadovoljio / zadovoljila
sve uvjete za dobivanje naslova
Spasilac / Spasiteljica na otvorenim vodama

Mjesto izdavanja

Vrijedi do

Članak 100g

Popis i popisnik osposobljenosti

www.hrvatskicrveni-kriz.hr

HRVATSKI CRVENI KRIŽ